Lietas Nr. C16081815
Lietas arhīva Nr. C-0818-15/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2015.gada 22.oktobrī

Jēkabpils rajona tiesa: tiesnese I.Tumanova,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/, personas kods /pers.kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /pers.kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 13.jūlijā /pers. A/ (turpmāk arī – prasītāja) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna labā *(lietas 4.-5.lp.)*.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai ar atbildētāju ir kopīgs bērns – meita /pers. C/, kura dzimusi /datums/. Prasītāja norāda, ka atbildētājs nesniedz materiālu palīdzību bērna uzturēšanā. Prasītāja uzskata, ka atbildētājam ir pienākums viņai materiāli palīdzēt uzturēt kopīgu bērnu vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā sākot no prasības iesniegšanas dienas līdz meitas pilngadības sasniegšanai, kā arī spriedumā noteikt nekavējošo tā izpildi.

[2] 2015.gada 14.jūlijā Atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un noteikts paskaidrojumu iesniegšanas termiņš līdz 2015.gada 14.augustam *(lietas 10.lp.)*. Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis.

[3] Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ņemot vērā to, ka puses nelūdza lietas iztiesāšanu tiesas sēdē atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrajai daļai lietu tiesa nolēma izskata rakstveida procesā, par ko pusēm ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā 2015.gada 14.septembrī *(lietas 11.lp.)*.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa a t z ī s t, ka prasītājas maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu pret atbildētāju ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[5] Vecāku tiesības un pienākumus bērna uzturēšanā regulē Civillikuma 177.pants, kas noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Minētās tiesību normas trešā daļa bērna aprūpi, tātad, arī uzturēšanu, skaidro kā ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu, audzināšanu. Līdz ar to minētās tiesību normas izpratnē jēdziens „uzturlīdzekļi" aptver kopumā visa veida materiāla nodrošinājuma sniegšanu bērnam.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka tēva un mātes pienākumu bērnu uzturēšanā samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli līdz laikam, kad bērni var paši sevi apgādāt, norādot, ka šis vecāku pienākums neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

Saskaņā ar iesniegto dzimšanas apliecību /numurs/ /pers. C/ vecāki ir /pers. A/ – prasītāja un /pers. B/ – atbildētājs *(lietas 6.lp.)*.

Lietā nepastāv strīds par to, ka bērns atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā. Tāpat atbildētājs nav iesniedzis savus iebildumus pret prasītājas prasības pieteikumā izteiktajiem argumentiem un apsvērumiem. Tādēļ tiesai nava pamata apšaubīt prasītājas norādītos apstākļus, ka atbildētājs nesniedz prasītājai materiālu palīdzību bērna uzturam.

[5.1] Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Līdz ar to vecāka uzturdošanas pienākums valstī noteiktajā minimālajā apmērā nav aprobežojams ne ar kādu nosacījumu vai notikumu nākotnē.

Tā kā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja Latvijas Republikā noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tad tiesa nevērtē prasītājas un atbildētāja spējas un mantisko stāvokli uzturēt bērnu, kā arī nevērtē bērna uzturam nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru. Uzturlīdzekļus minimālajā apmērā savam bērnam ir jāspēj nodrošināt katram vecākam, neskatoties ne uz mazturību, ne trūcību, ne veselības stāvokli un spējām uzturēt bērnu, ne kādiem citiem apstākļiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (turpmāk – Noteikumi) katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu valstī noteikta minimālā mēneša darba alga – 360 *euro*. Tādejādi valsts noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 90,00 *euro* un no 7 gadu vecuma ir 108,00 *euro* mēnesī.

Ņemot vērā minētus apsvērumus, tiesa atzīst, ka ir pamats apmierināt prasītājas prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētāja bērnam valsts noteiktā minimālā uzturlīdzekļu apmērā, t.i., 90 *euro* apmērā ik mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valsts noteiktās minimālās mēneša algas, bet no 7 gadu vecuma – ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

[5.2] Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi no atbildētāja prasītājas labā bērna uzturam piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, proti, no 2015.gada 13.jūlija, jo ar prasības celšanas dienu prasītāja uzsāka īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei *(sk. Augstākās tiesas 2010.gada 27.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-254)*.

[6] Prasītāja pieteica lūgumu noteikt spriedumā, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam izpildāms nekavējoties *(lietas 17.lp.)*. Tiesa atzīst, ka pamatojoties uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu prasītājas lūgums ir apmierināms un spriedumā nosakāma nekavējoša

sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas. Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi (valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi), ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tā kā uzturlīdzekļu gada summa ir 1080,00 *euro* (90,00 *euro*, kas ir uzturlīdzekļu apmērs mēnesī, reizināts ar 12, kas ir mēnešu skaits gadā), no atbildētāja piedzenamās valsts nodevas apmērs atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam ir 162,00 *euro*, kas ir 15% no prasības summas (1080,00 *euro*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, otro daļu no atbildētāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, tiesas pavēstes un citu tiesas dokumentu izsūtīšanu un izsniegšanu 5,01 *euro* apmērā *(lietas 2.lp)*.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 42.panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 204.[1] un 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

1. Apmierināt pilnīgi /pers. A/, personas kods /pers.kods/, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /pers.kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.
2. Piedzīt no /pers. B/, personas kods /pers.kods/, /pers. A/, personas kods /pers.kods/, labā uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /pers.kods/, uzturam no 2015.gada 13.jūlija līdz 2020.gada 25.decembrim – 90,00 (deviņdesmit) *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 2020.gada 26.decembra – ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.
3. Piedzīt no /pers. B/, personas kods /pers.kods/, valsts labā valsts nodevu 162,00 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,01 *euro,* kopā 167,01 *euro*.
4. Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.
5. Noteikt, ka piedzenamo uzturlīdzekļu ieskaitīšana veicama /pers. A/ norēķinu AS "Swedbank", kontā Nr. /konta numurs/.
6. Noteikt sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Par spriedumu var iesniegt apelācijas sūdzību 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas. Apelācijas sūdzība adresējama Zemgales apgabaltiesai un iesniedzama Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Tumanova